

letih se razmere močno premene in je torej potrebno drugače urediti narodno gospodarstvo.

Sicer so pa druge knjige tudi dražje, ali po družbi sv. Mohora pa ljudje po ceni dobé knjigo. Ker je pa knjigo spisal živinozdravnik bo tudi vsekako večje vrednosti, nego bi jo bil kdo drugi, ker bode v njej gotovo tudi potrebnih navodil, kako se ohrani zdravje pri živini. To je posebno važno, ker na Slovenskem še ni obilno živinozdravnikov. Pisatelj je že znan udom družbe sv. Mohorja, ker je on spisal knjigo o živinozdravstvu, s katero je mnogo koristil slovenskim živinorejcem.

Družba sv. Mohora je tudi najprimernejša za izdajo tacihi knjig, ker po njej pridejo v najširše slovenske kroge. v vsako še tako oddaljeno slovensko vas.

Gosp. prof. Martin Cilenšek pa nadaljuje svoje delo „Naše škodljive rastline“ v podobi in besedi. Drugo leto izide tretji zvezek tega jako koristnega dela. To delo je koristno gospodarstvu, zanimivo pa za vsacega. Brez poznanja rastlinstva umno kmetijstvo, živinarstvo in gozdarstvo ni mogoče. Posebno je potrebno poznati razne škodljive rastline, da se jih moremo varovati, oziroma se jih braniti.

Za zabavo bode pa skrbjeno s slovenskimi večernicami in pa s koledarjem. Družba ima že več primernih spisov za te dve knjige pripravljenih, več jih pa dobi, ker je razpisala darila po 35 gld. za šest krajših izvirnih povestic in po 35 gld. za štiri poučne spise raznega zapopadka.

Res veliko je udov te družbe, ali vendar še ne tako da bi se več pomnožiti ne moglo. Če pogledujemo število udov po farah, se pri nekaterih zares kar čudimo velikemu številu, ali drugod je pa v tem oziru še marsikaj želeti. Tukaj se da še marsikaj storiti. Posebno ker se je po šolah že močno razžirilo znanje branja in pisanja, tudi ni več tistih ovir, kakor so bile v začetku družbigena delovanja. Mi zatorej te naše črtice o družbi sv. Mohora sklepamo z željo, da število udov drugo leto že doseže 60.000.

Poučni in zabavni drobiž.

V Indiji je 280 milijonov prebivalcev. Od teh jih zna 6 % brati in pisati. 61 odstotkov se jih peča s kmetijstvom in živinarstvom, 15.43 % z obrtnijo, 8.87 z zemeljskimi in drugimi podobnimi deli. Drugi so v javnih ali zasebnih službah, trgovini in slovstvenih poslih.

Šolski obisek v Zagrebu. Letos obiskuje v Zagrebu vse šole od otroških zabavišč do vseučilišča 8228 učencev in učenk. Lani jih je le 7259 hodilo v šolo. V otroška zabavišča hodi letos 451 otrok, 180 več nego lani, v ljudske šole hodilo je lani 3355, letos pa 3610 učencev in učenk. Višja dekliška šola usmiljenk je imela lani 298 in letos 1331 učenk. V preparandiji je bilo lani 253. letos pa 403 dijakov in dijakinj. V moški obrtni šoli je bilo lani 143 učencev, v ženski pa 264 učenk, letos je pa v moški 173 učencev in v ženski 439 učenk, v dekliškem liceji je bilo lani 139, letos pa 182 učenk. V gimnaziji sta bila lani 702 in letos 706 učencev, v realki pa lani 337, letos pa 378 učencev. V višji trgovski šoli je bilo lani 62, letos pa 37 slušateljev, na vseučilišču je bilo lani 410, letos pa že 438 slušateljev.

Umrli je v Belemgradu bivši učni minister v Garačani-novem ministerstvu Milan Kujundžić v 64 letu. V mlajših letih je bil profesor na veliki šoli in filozofični pisatelj. V vojski s Turki je bil baterijski poveljnik. Večkrat je bil predsednik skupščine, nekaj let poslanik v Rimu in učni minister. On je osnoval kot učni minister akademijo znanosti.

Čehi v Čikagu. Največ Čehov v Ameriki je v Čikagu, kjer jih biva sedaj kacic 65000. Nekateri so jako premožni in imajo že do četrto milijona dolarjev premoženja. Čehi v Čikagu so se skoro popolnoma udomačili, kajti nekateri stanujejo v tem mestu že po 30 do 40 let. Največ stanujejo na zapadni strani mesta, kjer se pogosto sliši češka govorica. Največ Čehov je krojačev, tesarjev in ključarjev. Pa tudi v družih stanovih ne manjka Čehov, mej drugimi je v Čikagu 15 čeških zdravnikov in 10 odvetnikov, ki so vsi na dobrem glasu. Skoro polovico teh Čehov ima svoje hiše; katere so ukupe vredne že blizu 50 milijonov dolarjev. Po političnem prepričanju so skoro vsi ameriški Čehi demokratje. Nekaj nad 6000 je čeških volilcev. Več Čehov je v državni in mestni službi. V Čikagu izhajajo štiri češki dnevniki, 4 češki tedniki in jeden češki mesečnik, ki imajo precejšnje število naročnikov, tako ima dnevnik Svornost, ki že izhaja 18 let nad 6000 in tednik Amerikan nad 14000 naročnikov. V Čikagu je 6 čeških telovadnic, več čeških šol in češko gledališče. Pa tudi mej večjimi trgovci, bankirji, pivovarji in drugimi večjimi podjetniki je več Čehov.

Novice.

— **Potrjen zakon.** Presvetli cesar je potrdil načrt zakona, ki ga je sklenil deželni zbor kranjski, da se zgradi nova okrajna cesta mej Sodražico in Hribom ter opusti sedanja iz Retij preko Male Loke v Goro vodeča okrajna cesta, ki se pri Žigmaricah spaja z ribniško-bloško deželno cesto.

— **Iz vojaških krogov.** Podmaršal baron Albori, dosedanji komandant 28. pehotne divizije, ki ima svoj sedež v Ljubljani, imenovan je namestnikom komandujučega generala na Duuaji. Na njegovo mesto je imenovan podmaršal Ludovik Hegedüs de Tiszavölgy, dozda poveljnik konjiške divizije v Jaroslavu.

— **Odlikovanje.** Presvetli cesar je podelil deželnemu glavarju kranjskemu gospod Otonu Deteli red železne krone tretje vrste.

— **Škof utonil.** Iz Reke se poroča, da je ondi utonil trapiški opat iz Banjaluke, monsignor Bonaventura. Škof je bil na poti v Zader. Dne 12. t. m. okrog osme ure zvečer je šel ob morji, a se mu je od električne luči toli bliščalo, da ni videl in pal v morje. Potegnili so sicer še živega iz morja, a je kmalu na to umrl.

— **Nedeljski počitek.** Ker pade preddan Svetega dne letos na nedeljo in po zakonu morajo biti ob nedeljah prodajalnice zaprte, se pa ravno v predvečer Svetega dne po gotove vrste prodajalnicah prav mnogo proda, je ministerstvo na prošnjo dotičnih interesovanih krogov odredilo, da smejo biti v nedeljo dne 24. decembra t. l. vse prodajalnice, ki se bavijo z prodajo blaga na drobno, odprte do 7. ure zvečer. Prošnji, da bi se isto dovolilo za nedeljo dne 31. decembra t. l., se ni ugodilo.

— **Slovansko pevsko društvo** nameravajo ustanoviti v Gorici za mesto in okolico. Pevci iz vasij v okolici bi imeli od časa do časa skupne vaje v Gorici, sicer bi se pa vadili vsak za se. To lepo misel je sprožil najprve glasbeni strokovnjak gosp. L. Lacina, kapelan v Št. Petru. Da bi se lepa ideja le že skoro obistinila.

— **Slovenska šola v Velikovcu na Koroškem.** Družba sv. Cirila in Metoda kupila je v Velikovcu veliko in